

Raad van Bestuur van NWO
Postbus 93138
2509 AC, Den Haag

<http://ierna.name>

Geachte Raad van Bestuur,

Bij deze wil ik op een aantal punten bezwaar indienen tegen het besluit (dd. 30-05-2017) omtrent mijn VIDI aanvraag (016.Vldi.174.074).

Oneigenlijke beoordeling bij criterium 2

De commissie hanteert een oneigenlijk beoordelingscriterium door het historische project af te rekenen op iets dat het zich niet tot doel stelt, nl. stellingname in hedendaagse systematische debatten.

De hoofdzakelijke kritiek van de commissie berust op de “kritische kanttekeningen” van Referent 2 ten aanzien van “de verbinding van het onderzoeksproject met hedendaagse debatten”. Echter, deze kanttekeningen betreffen slechts de “hoop” die adviseur 2 uitspreekt op een directe inmenging in hedendaagse discussies, terwijl dit geen onderdeel van het project is (“As currently presented, this second step [translate these historical results into the terms of the contemporary debate and communicate them to that literature] is not part of the proposed project, but I hope the applicant would consider pursuing it should the historical portion of the project prove successful.”). In het beoordelingsrapport is onvoldoende onderbouwd waarom de commissie zo zwaar tilt aan deze “hoop” op het ontplooiën van activiteiten die niet in het projectvoorstel staan en waarom het weerwoord op dit punt ontoereikend zou zijn. In de interne “toelichtingen bij de beoordeling” van de commissie wordt door het tweede commissielid juist gesteld dat het weerwoord op dit punt “adequaat” is (p.2 “In the rebuttal, which strikes as realistic, the candidate adequately tackles pts. i. [communication strategy within academia] and iii [KU outside academia] of R2’s review”).

Tijdens het interview werd mij gevraagd om te verhelderen wat de relatie van mijn voorstel tot de “extended mind” hypothese van Chalmers en Clark zou zijn. Dit is het enige voorbeeld van een hedendaags debat in de philosophy of mind en cognitive science dat in het interview ter sprake is gekomen. Gezien het feit dat dit “naar tevredenheid van de commissie toegelicht” werd, zoals uit het beoordelingsrapport blijkt, is het oordeel van de commissie, dat na het interview de relatie met huidige debatten nog steeds niet duidelijk is, onvoldoende gemotiveerd.

In mijn project komen “current” en “contemporary” alleen voor om aan te geven dat bepaalde ontwikkelingen “eigentijds” waren in de 19de eeuw of dat mijn onderzoek juist de historische achtergrond van de huidige debatten betreft. Mijn project beoogt niet om zich direct te mengen in de huidige systematische debatten in de philosophy of mind en cognitive science. Mijn project betreft expliciet de (ontstaans)geschiedenis hiervan. Hedendaagse auteurs zoals Dennett, Crane, en Chalmers bedienen zich van historische theorieën en terminologie (zoals o.a. “intentionaliteit”) en verwijzen naar historische auteurs (zoals Brentano). Mijn project kan huidige debatten informeren, zonder er zelf partij in te zijn, door een beter begrip van de historische theorieën en begrippen

waarop ze terugrijpen. Het enige voorkomen van de term “extended mind” is: “The popular idea of the extended mind is anticipated in the 19th century, as our analysis of the division of labor in mechanical calculation suggests.” (VIDI project, p. 5). Het artikel van Chalmers en Clark “The Extended Mind” (1998) wordt nergens aangehaald. Gelijksortige onderwerpen (e.g. in het postdoc project, p. 7: “Mathematics and logic as sign systems already extend our cognitive capacities, but what is the further contribution of their mechanization?”) zullen niet in termen van Chalmers & Clark benaderd worden, maar in termen van de School van Brentano. Het zou anachronistisch zijn om de 19de eeuwse discussie met het moderne jargon en denkkader te willen benaderen.

Onevenwichtige en afwijkende beoordeling criterium 3

In de kennisbenuttingsparagraaf wordt gevraagd om potentiële vormen van kennisbenutting aan te geven (VIDI 2016 Explanatory Notes: “describe your project’s potential for knowledge utilisation”), waar de aanvrager zelf al dan niet bij betrokken zal zijn en die ook nog na afloop van het project effect kunnen hebben. Er wordt gevraagd om een algemeen “plan van aanpak” ten aanzien van hoe de doelgroep te bereiken, niet om een kant-en-klaar product.

In het plan van aanpak heb ik aangegeven wat de doelgroep zou kunnen zijn en op welke wijze deze bereikt zou kunnen worden. Daarvoor heb ik vier mogelijke strategieën aangegeven: HOVO cursussen, publiekslezingen, rondleidingen of tentoonstellingen in musea, posts op mijn en andere (internationale) blogs. Drie van deze vier activiteiten zijn reeds eerder door mij uitgevoerd, er bestaan al eerdere contacten, en er zijn concrete plannen voor de uitvoering ervan (ik ben met HOVO Utrecht al overeengekomen om in de herfst van 2018 een cursus te geven). Referent 2 erkent zelf ook: “all three of these strategies seem realistic”. Dit wordt ook expliciet door het tweede commissielid onderschreven in de interne “toelichtingen bij de beoordeling”: “The KU section could be stronger, but not much. The plans indicated strike as both realistic and adequate, not overstating, for example, public outreach with a highly specialist topic like this one.” In dit opzicht is de eindscore van 2,33 onnavolgbaar.

De rest van de discussie over valorisatie richt zich vrijwel uitsluitend op één van de vier potentiële activiteiten: “A further possibility consists in developing a guided tour or a curated exhibition”. Om met een geïnteresseerde groep een museum te bezoeken en toelichting te geven bij de vaste tentoonstelling of collectie, is geen buitengewone samenwerking met de betrokken musea vereist. Plannen voor een tentoonstelling heb ik niet aangekondigd, alleen gesteld dat een tentoonstelling in principe een zinnige manier van valoriseren zou zijn. Daarvoor zou op termijn intensievere coördinatie met musea nodig zijn. Zonder zekerheid van toekenning en zonder met het onderzoeksproject begonnen te zijn, is er geen voldoende basis voor concrete afspraken met musea. Een reeds geplande tentoonstelling zou al een volledig uitgewerkt product zijn, terwijl het onderzoek nog niet begonnen is. Alle kritiek van Referent 2 en van de commissie concentreert zich uitsluitend op dit onderdeel van mijn kennisbenutting, zodanig dat in het beoordelingsrapport de andere voorgestelde activiteiten niet meer genoemd worden. Daarmee zijn de afwegingen van de commissie onterecht onevenwichtig en eenzijdig.

Bovendien is het feitelijk onjuist is dat ik geen contacten binnen de museale wereld zou hebben. Ik heb tijdens het interview aangegeven dat ik in contact sta met de belangrijkste expert voor mijn onderzoek: Doron Swade, curator bij het Computer History Museum in Silicon Valley, medeoprichter van de Computer Conservation Society, hoofdverantwoordelijke voor de reconstructie van Babbage’s Difference Engine (als Senior Curator, Assistant Director, en Head of Collections bij het Science Museum in London), tegenwoordig betrokken bij de reconstructie van Babbage’s Analytical Engine. Ik heb hem recentelijk ontmoet tijdens het evenement ter ere van Ada Lovelace in Oxford, waar we beiden sprekers waren. We hebben toen mijn onderzoeksplannen besproken en hij heeft zijn interesse kenbaar gemaakt.

Onevenwichtige rol referentenrapporten en oneigenlijke rol commissie

In het beoordelingsrapport wordt telkens generiek verwezen naar "de adviseurs", maar verder uitsluitend referent 2 expliciet aangehaald. Referenten 1 en 3 delen echter de aangehaalde bezwaren van referent 2 niet. Het is onvoldoende onderbouwd waarom de commissie het oordeel van de meerderheid van de referenten buiten beschouwing laat en enkel de afwijkende mening van referent 2 gebruikt. Het is niet duidelijk in hoeverre de andere referentenrapporten een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van het eindoordeel. Nu lijkt het besluit enkel op de beoordeling van de meest kritische referent te stelen, zonder aan te geven welke betekenis is toegekend aan de andere referenten. Gegeven de verschillen tussen de oordelen van de referenten zou expliciet gemaakt moeten worden waarom de commissie enkel meegaat met de kritische overwegingen van referent 2, die, zoals hierboven is gesteld, niet steekhoudend zijn. Op grond van het beoordelingsrapport is nu niet inzichtelijk in hoeverre een zorgvuldige afweging is gemaakt.

De "NWO Regeling Subsidies" schrijft voor "dat inhoudelijke advisering en besluitneming functioneel gescheiden zijn.", waarbij in het eerste geval de externe referenten en in het tweede de commissie de hoofdrol spelen.

Uit de interne "toelichtingen bij de beoordeling" blijkt echter dat juist de twee positieve rapporten bij voorbaat terzijde geschoven worden door het eerste commissielid. Het derde rapport zou "matig" zijn en de score van het eerste te hoog ("A+ score wat overdreven?"). Op grond van welke vakinhoudelijke expertise of criteria zou de commissie de gepastheid van de score van het ene rapport wel in twijfel willen trekken, maar de andere niet? In de commissie was het vakgebied van de geschiedenis van de filosofie niet vertegenwoordigd. Als de commissie op grond van enkele kritische opmerkingen de score van Referent 1 als "overdreven" opvat, zou men net zo goed op grond van de positieve opmerkingen de score van Referent 2 als "onderdreven" kunnen bestempelen. Als de commissie zelf om inhoudelijke redenen aan het oordeel van de referenten twijfelt, ondermijnt dit het peer-review systeem als geheel en eigent de commissie zich een onevenredig zwaardere rol toe dan in het selectieproces is voorzien.

Indachtig het hierbovenstaande, rekening houdende met het historische karakter en de realistische plannen voor valorisatie van mijn project, zou ik willen verzoeken om de toegekende score en prioritering te herzien.

Hoogachtend,

Carlo Ierna
Utrecht, 6 oktober 2017